

Posudek bakalářské práce

Název práce: Estetika performativity Eriky Fischer-Lichte

Autorka práce: Bc. Kristina Pereverzeva

Musím hned na začátku konstatovat, že vzhledem ke stavu, ve kterém byla bakalářská práce kolegyně Kristiny Pereverzevy odevzdána, se jeví toto odevzdání jako velice neuvážený akt.

Po procedurální stránce upozorňuji na to, že text bakalářské práce neodpovídá schválenému tématu, který je „Ženské tělo jako jazyk performance“. O ženském těle v performaci se v nyní předložené práci vůbec nepojednává. Po formální stránce upozorňuji na chybějící stránkování. Dále se dá vyzdvihnout notorická nesrozumitelnost, místy až nesmyslnost textu. Dokládám několik příkladů, jak již bylo naznačeno, nemohu odkazovat na konkrétní stránky textu.

„Kromě toho, že mění celé paradigma nazírání, věnuje se ve své knize i tak důležitým otázkám, jako je událostnost, s ní spojený vliv publika na průběh představení, označený autipoietickou zpětnovazební spojkou a vznikající stav eliminity, do kterého je divák v průběhu představení ponořován. Kdybych mohla její teorii zkrátit na tři podle mého názoru nejdůležitější body, nejspíše bych vybrala tyto, protože právě na těchto třech velrybách staví Fischer-Lichte celý koncept své estetiky performativity. Samozřejmě jej zakládá na teoriích svých předchůdců a velkém počtu dopňujících detailů, které se ale neustále točí kolem těchto třech charakteristik.“

„Mnozí autoři se tak snažili o nalezení vhodné estetické dimenze k hodnocení vznikajících po performativním obratu umění. Zajímavé ale je, že se samotné umění výrazně nezměnilo, přístup k němu však ano. To lidský faktor se stal určující pro proměnu paradigmát, což je patrné z toho, že mnohé estetické úvahy, které byly Fischer-Lichte vyvinuty pro umění současné a performativní jsou dle autorky aplikovatelné i na umění klasické. Obdobný názor zastávají i další v práci uvedené autoři. Názory Fischer-Lichte se mi však v tuto chvíli jeví jako nelépe zpracované a odůvodněné. Jedná se o subjektivní názor, který může být ovlivněn sympatií k autorce, která výrazně ovlivnila divadelní vědu a dosáhla ve své oblasti neuvěřitelných výsledků.“

„Mluvíme-li o odhalování významu v performanci, je důležité si připomenout, že i přes zavádějící terminologii Abramoviče a její souznění s Šuvakovičem názory na performanci, jako na „pravdivé umění“, pozbývající divadelnosti, i zde se jedná o jistý druh představení. I přes „skutečnost“ prostředků, které jsou v performanci užívány a jejich „opravdový“ vliv na tělo umělce oproti působení divadelních rekvizit na tělo aktéra, je stále každý z využitých v performanci prostředků námětem na určitý sémiotický prvek, který je za tímto předmětem, gestem nebo dokonce člověkem schovaný v očekávání odhalení. Divák je schopný prostřednictvím odhalování významu jednotlivých elementů díla, které popisuje autorka skrz náhodně se vynořující v prostoru prvky, nazývané též „emerzními fenomény“, přijít k jiné zkušenosti z celého procesu.“

Stručně řečeno, předložený text kolegyně Pereverzevy obsahuje ohromné množství gramatických a stylistických chyb. Přes tyto chyby se téměř nedá proniknout k obsahu textu. Přesto bych upozornil na celkovou zásadní nevyjasněnost jeho směřování, není zřejmé, co chce říci dříve a co později a proč. A samozřejmě, pokud měla práce rozebrat estetiku performativity Eriky Fischer-Lichte, jistě k tomu nestačí představení – z mého hlediska velice

nepřehledné, obtížně srozumitelné – motivů jednoho z textů této autorky. Z obsahového hlediska má tedy text kolegyně Pereverzevy charakter velice odbyté seminární práce. Proto, aby text kolegyně Pereverzevy dostal alespoň minimálním požadavkům kladeným na bakalářské práce, je zapotřebí zvýšit jeho úroveň po všech stránkách.

Mé hodnocení předloženého textu tedy musí nezbytně být „**nevyhověla**“.

V Praze, dne 13. 6. 2019

PhDr. Miloš Ševčík, Ph.D.